

อปริหานิยธรรมกับสมรรถนะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ:

มุมมองปรากฏการณ์ทางสังคมในยุคดิจิทัล

APARIHANIYADHAMMA AND ENGLISH LANGUAGE LEARNING COMPETENCY: A SOCIAL PHENOMENOLOGICAL PERSPECTIVE IN DIGITAL ERA

คัมภีรภาพ คงสำรวย^{1,*}, ไพโรจน์ บัวสุข², เสงี่ยม ศิริสวัสดิ์³,

สัจจารักษ์ ไร่สงวน⁴, รัชนิบูรณ์ เนตรภักดี⁵

KHAMPHIRAPHAP KONGSUMRUAY^{1,*}, PAIROTE BUASOOK², SANGIAM SIRISAVATDI³,

SACCARAK RAI SA-NGUAN⁴, RADCHANEEBOON NEDPUCKDEE⁵

^{1,2,3,4}มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

⁵มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

^{1,2,3,4}MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY, ISAN CAMPUS

⁵MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY, ROIET CAMPUS

*Corresponding Author E-mail: khamphiraphap.kon@mbu.ac.th

บทความวิชาการ (Academic Article)

RECEIVED 26 AUGUST 2025, REVISED 21 NOVEMBER 2025, ACCEPTED 4 DECEMBER 2025

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มุ่งนำเสนอการบูรณาการหลักอปริหานิยธรรม 7 ประการในพระพุทธศาสนากับการพัฒนาสมรรถนะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ผ่านมุมมองปรากฏการณ์ทางสังคมในยุคดิจิทัล เพื่อแก้ไขปัญหาการพัฒนาภาษาอังกฤษที่ยังขาดบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และเสนอกรอบแนวคิดใหม่ที่สอดคล้องกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมไทย ด้วยการบูรณาการหลักธรรมในพระพุทธศาสนาเข้ากับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ องค์ความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้นจากการศึกษาในครั้งนี้ คือ กรอบแนวคิดการบูรณาการที่เชื่อมโยงหลักธรรมทางพระพุทธศาสนากับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในยุคดิจิทัล ผ่าน 5 แนวทาง ได้แก่ 1.การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ภาษาอังกฤษผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ 2.การพัฒนาวัตกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักการและมารยาททางภาษา 3.การสร้างพื้นที่ปลอดภัยในการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความเคารพซึ่งกันและกัน 4.การเชื่อมโยงการเรียนรู้ภาษาอังกฤษกับคุณค่าทางวัฒนธรรม 5.การสร้างวินัยในตนเองและการจัดการการเรียนรู้อย่างยั่งยืน นอกจากนี้ บทความนี้ยังได้วิเคราะห์และนำเสนอเป็นตารางเปรียบเทียบ การเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบดั้งเดิมกับการเรียนรู้ยุคดิจิทัล พร้อมแหล่งเครื่องมือที่เหมาะสมกับบริบทและการใช้งาน ซึ่งไม่เพียงส่งเสริมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน แต่ยังปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านคุณธรรมและสติปัญญาในยุคดิจิทัล

คำสำคัญ: อปริหานิยธรรม, สมรรถนะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ, การเรียนรู้ยุคดิจิทัล, การบูรณาการหลักธรรมในพระพุทธศาสนา

ABSTRACT

This academic article aims to present the integration of Aparihaniyadhamma 7 principles in Buddhism with the development of English language learning competency through the perspective of social phenomena in the digital era. The study aims to address the issues of English language development that lack appropriate social and cultural contexts and do not align with modern technology. The objective is to analyze and propose a new conceptual framework that aligns with Thai social and cultural contexts by integrating Buddhist principles with English language learning. The new knowledge emerging from this study is an integration framework that connects Buddhist principles with English language learning in the digital era through five approaches: 1. Creating English language learning communities through online platforms, 2. Developing teaching and learning innovations that integrate digital technology according to language principles and etiquette, 3. Creating safe learning spaces that promote mutual respect, 4. Connecting English language learning with cultural values, and 5. Building self-discipline and sustainable learning management. Furthermore, the study analyzes and presents a comparative table contrasting traditional English language learning with learning in the digital era, along with appropriate tools and resources for contextual use. This approach not only promotes the development of all four English language skills but also cultivates moral and ethical values, which align with the concept of developing learners to become complete human beings with both virtue and intellect in the digital era.

Keywords: Aparihaniyadhamma, English learning competency, Digital era learning, Buddhist principles integration

1. บทนำ

ในยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ภาษาอังกฤษยังคงเป็นเครื่องมือสำคัญในการเข้าถึงองค์ความรู้ในระดับสากลและเป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสาร การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษมีความจำเป็นสำหรับผู้เรียนทั่วโลก รวมไปถึงประเทศไทย ในการรองรับการเคลื่อนที่ของตลาดแรงงานและการเป็นพลเมืองโลกในศตวรรษที่ 21 การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในประเทศไทยยังคงเผชิญกับความท้าทายหลายประการ ทั้งในแง่ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ยังไม่เป็นที่น่าประทับใจทั้งในกลุ่มอาเซียนและในระดับโลก EF (2025) ได้จัดอันดับความสามารถด้านภาษาอังกฤษหรือที่เรียกว่า English Proficiency Index โดยประเทศไทยอยู่ในลำดับที่ 106 จาก 116 ประเทศ และอยู่ในลำดับที่ 21 จาก 23 ในกลุ่มของทวีปเอเชีย อีกทั้งมีความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ซึ่งมีรูปแบบการเรียนรู้ที่ยังไม่สอดคล้องกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมไทยในยุคดิจิทัล แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ได้กำหนดตัวชี้วัดตามเป้าหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติในด้านภาษาอังกฤษ โดยตั้งเป้าที่จะพัฒนานักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับปริญญาตรีก่อนสำเร็จการศึกษา ให้มีระดับความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ CEFR ในระยะสุดท้ายของแผนคือ ปี พ.ศ. 2575-2579 ให้อยู่ในระดับ B1, B2 และ C1 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ซึ่งก็เป็นเป้าหมายเชิงนโยบายที่คาดหวังเช่นเดียวกัน จากประเด็นปัญหาที่กล่าวมา ทำให้การปฏิรูปการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในประเทศไทยเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจจากนักวิชาการ นักการศึกษาและผู้มีอำนาจ ในการกำหนดนโยบายอย่างต่อเนื่อง แนวคิดที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งในการพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ คือ การบูรณาการหลักธรรมในพระพุทธศาสนาอันเป็นหลักสากลที่ใช้ได้กับทุกยุคสมัย เข้ากับการจัดการเรียนรู้สมัยใหม่ ซึ่งเป็นเรื่องที่ท้าทายอย่างยิ่งในการจัดการเรียนรู้ผ่านมิติทางพระพุทธศาสนา เช่นเดียวกับ สุปราณี สารรัตน์ (2564) ได้สรุปไว้ว่า หลักคำสอนใน

พระพุทธศาสนาเป็นคำสอนที่มีจุดเด่น คือ ทำให้ผู้นำไปใช้ประสบความสำเร็จได้ทั้งในระดับเบื้องต้น ท่ามกลาง และที่สุด ประกอบด้วยความรู้ความสามารถ 3 ด้าน คือ พระปัญญาคุณ พระวิสุทธิคุณ พระกรุณาคุณ อีกทั้งคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ความพร้อมและการให้ผู้เรียนลงมือทำด้วยตนเองอันเป็นเหตุปัจจัยให้การจัดการเรียนการสอนประสบความสำเร็จ การที่ประเทศไทยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษยังไม่เป็นที่พอใจนั้น มีสาเหตุมาจากหลายประการ ได้แก่ การขาดบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่เหมาะสม ซึ่งทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าภาษาอังกฤษเป็นสิ่งแปลกแยกไปจากชีวิตประจำวัน ส่งผลให้ขาดแรงจูงใจในการเรียนรู้ และต่อมา คือ การขาดการปรับตัวสู่ยุคดิจิทัล เช่น การนำเทคโนโลยีมาใช้อย่างไม่เป็นระบบ โดยเน้นไปที่ความบันเทิงมากกว่าการเรียนรู้ ตลอดจนการขาดทักษะของความเข้าใจในการใช้เพื่อการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งหลักการบริหาริธรรม 7 ประการนั้น เป็นหลักธรรมที่เหมาะสมที่จะสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ครบทุกมิติ การบูรณาการหลักธรรมในพระพุทธศาสนากับการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษจึงอาจเป็นทางเลือกใหม่ในการพัฒนาการเรียนภาษาอังกฤษที่สอดคล้องกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมไทยในยุคดิจิทัล

อภิธานิยธรรม 7 ประการ เป็นหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่มุ่งเน้นการสร้าง ความเจริญและป้องกันความเสื่อม คำว่า อภิธานิยธรรม ตามพจนานุกรมฉบับประมวลศัพท์ โดย พระพรหมคุณาภรณ์ ออนไลน์. (ม.ป.ป.) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ธรรมไม่เป็นที่ตั้งแห่งความเสื่อม ธรรมที่ทำให้ไม่เสื่อม เป็นไปเพื่อความเจริญฝ่ายเดียว มี 7 อย่าง ที่ตรัสสำหรับภิกษุ (ภิกขุอภิธานิยธรรม) ยกมาแสดงหมวดหนึ่ง ดังนี้ 1) หมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์ 2) เมื่อประชุมก็พร้อมเพรียงกันประชุม เมื่อเลิกประชุมก็พร้อมเพรียงกันเลิก และพร้อมเพรียงช่วยกันทำกิจที่สงฆ์จะต้องทำ 3) ไม่บัญญัติสิ่งที่พระพุทธเจ้าไม่บัญญัติขึ้น ไม่ถอนสิ่งที่พระองค์บัญญัติไว้แล้ว สมาทานศึกษาอยู่ในสิกขาบทตามที่พระองค์ทรงบัญญัติไว้ 4) ภิกษุเหล่าใด เป็นผู้ใหญ่เป็นประธานในสงฆ์ เคารพนับถือภิกษุเหล่านั้น เชื่อฟังถ้อยคำของท่าน 5) ไม่ดูอำนาจแก่ความอยากที่เกิดขึ้น 6) ยินดีในเสนาสนะป่า 7) ตั้งใจอยู่ว่า เพื่อนภิกษุสามเณรซึ่งเป็นผู้มีศีล ซึ่งยังไม่มาสู่อาวาส ขอให้มา ที่มาแล้วขอให้อยู่เป็นสุข ซึ่งบทความนี้จะนำเสนอ การเสริมสร้างสมรรถนะการเรียนอังกฤษผ่านมิติของหลักอภิธานิยธรรมที่เป็นมุมมองใหม่ในยุคดิจิทัล เกิดเป็นประเด็นที่น่าสนใจและสอดคล้องกับบริบทการศึกษาที่เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้

ดังนั้น บทความวิชาการนี้จึงมุ่งนำเสนอการเสริมสร้างสมรรถนะการเรียนอังกฤษผ่านมิติของหลักอภิธานิยธรรมที่เป็นมุมมองใหม่ในยุคดิจิทัล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความเชื่อมโยงและบูรณาการระหว่างหลักอภิธานิยธรรมกับการพัฒนาสมรรถนะการเรียนภาษาอังกฤษในยุคดิจิทัล เสนอแนวทางอันเป็นตัวอย่างการประยุกต์ใช้หลักธรรมในการเรียนภาษาอังกฤษผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้การพัฒนาภาษาอังกฤษมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทสังคมและวัฒนธรรมมากยิ่งขึ้น

2. สมรรถนะการเรียนภาษาอังกฤษในยุคดิจิทัล

สมรรถนะการเรียนภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนา โดยที่ทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียนประกอบไปด้วยความรู้ ทักษะและเจตคติ ในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพ Oxford (2016) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะการเรียนผ่านบริบทต่างๆ โดยแบ่งออกเป็น 3 มิติ ได้แก่ มิติด้านความรู้ความเข้าใจ (Cognitive) มิติด้านอารมณ์ (Affective) มิติด้านสังคมและวัฒนธรรม (Sociocultural-Interactive) องค์ประกอบดังกล่าวมีความสัมพันธ์และส่งเสริมซึ่งกันและกัน การพัฒนาสมรรถนะการเรียนภาษานั้นจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงการพัฒนาองค์ประกอบทุกด้านอย่างสมดุล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคปัจจุบันที่มีสื่อนวัตกรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนแพลตฟอร์มเป็นจำนวนมาก ที่จะสามารถ

นำมาส่งเสริมสมรรถนะภาษาอังกฤษของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด อีกทั้งยังเป็นการให้ผู้เรียนในลงมือฝึกฝนด้วยตนเองได้ในทุกที่ทุกเวลา สอดคล้องกับ พรชนนี ภูมิไชย (2564) ได้กล่าวถึงหลักสูตรฐานสมรรถนะและการจัดการเรียนการสอนภาษาฐานสมรรถนะ ที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง ไม่เน้นการท่องจำเกี่ยวกับหลักการ การใช้ภาษาหรือโครงสร้างไวยากรณ์ที่มีเนื้อหาจำนวนมาก กิจกรรมการเรียนรู้จึงเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมให้ผู้เรียนให้แสดงศักยภาพของตนเอง ฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง การพัฒนาสมรรถนะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในประเทศไทยจึงควรให้ความสำคัญกับการสร้างแรงจูงใจและเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษควบคู่ไปกับการพัฒนาความรู้และทักษะทางภาษา แต่กระนั้นการจัดอันดับความสามารถภาษาอังกฤษของไทยก็ยังอยู่ในอันดับท้ายๆ มาโดยตลอด นอกจากนี้ มานะชัย อินทร์แก้ว (2563) กล่าวว่า สิ่งที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถทางภาษาอังกฤษของคนในท้องถิ่น คือ หลักสูตรภาษาอังกฤษและกลยุทธ์การสอนที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน การสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยที่ใช้มายาวนาน เน้นความถูกต้องทางภาษาและการจดจำมากกว่าการสื่อสารภาษาอังกฤษอย่างเป็นธรรมชาติ ซึ่งยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่มีความเกี่ยวข้องและส่งผลกระทบต่อพัฒนาสมรรถนะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนไทย ได้แก่ การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการฝึกฝนในการสร้างสมรรถนะภาษาอังกฤษ รวมถึงการลดความกังวลและสร้างความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียน

การศึกษาของไทยเองยังมีความขัดแย้งอย่างมีนัยสำคัญระหว่างองค์ความรู้เชิงทฤษฎีและการปฏิบัติในระบบการศึกษา แม้ว่าผลการศึกษาวิจัยจะแสดงให้เห็นถึงแนวทางการพัฒนาทางภาษาที่มีประสิทธิภาพ แต่กระบวนการจัดการเรียนการสอนในสภาพจริงยังคงดำเนินไปในรูปแบบที่ไม่สอดคล้องกับหลักการดังกล่าว ซึ่งเห็นได้ว่าระบบการศึกษาไทยยังคงยึดติดกับกระบวนการเรียนแบบดั้งเดิมที่เน้นการถ่ายทอดความรู้เชิงโครงสร้างและการจดจำกฎเกณฑ์ทางภาษาเพื่อนำไปสอบมากกว่าการนำไปใช้ แม้ว่าปัจจุบันจะมีนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ โดยไม่มีข้อจำกัดด้านสถานที่และเวลาก็ตาม แต่ปัจจัยสำคัญที่อาจจะส่งผลกระทบต่อความล้มเหลวในการปฏิรูปการเรียนภาษานั้นอาจเกิดจากทัศนคติและกรอบความคิดดั้งเดิม

3. บริบทการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในยุคดิจิทัล

เทคโนโลยีดิจิทัลได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่หลากหลายและมีคุณภาพ รวมถึงสามารถฝึกฝนและใช้ภาษาอังกฤษในบริบทที่สมจริง เทคโนโลยีดิจิทัลที่มีบทบาทสำคัญในการเรียนภาษาอังกฤษในปัจจุบันประกอบด้วยแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ (Learning Platform) แอปพลิเคชันสำหรับการเรียนภาษา (Language Learning Application) สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เกมการศึกษา (Gamification) เทคโนโลยีความเป็นจริงเสมือน (Virtual Reality) และความเป็นจริงเสริม (Augmented Reality) เทคโนโลยีเหล่านี้ไม่เพียงช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหาและแหล่งเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้ง่ายขึ้น แต่ยังช่วยสร้างโอกาสในการฝึกฝนและใช้ภาษาอังกฤษในบริบทที่สมจริง สอดคล้องกับ Stockwell (2022) ได้กล่าวถึง Microlearning หรือการเรียนรู้เป็นช่วงสั้นๆ ซึ่งสอดคล้องกับวิถีชีวิตที่เร่งรีบในปัจจุบัน โดยแอปพลิเคชันสำหรับการเรียนภาษามากมาย ได้ออกแบบมาเพื่อรองรับการเรียนรู้ในลักษณะนี้ เช่น บทเรียนสั้นๆ ที่ใช้เวลาเพียง 5-15 นาที เช่นเดียวกับ มยุรี สวัสดิ์เมือง และคณะ (2567) กล่าวถึงผลการศึกษาจากโครงการวิจัยนี้ที่เน้นการบูรณาการการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาหลากหลายรูปแบบ โดยใช้เทคโนโลยีและการฝึกปฏิบัติจริงจะช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษให้แก่บัณฑิตของ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ให้มีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับการปฏิบัติงานในบริษัทชั้นนำหรือบริษัทข้ามชาติได้ ซึ่งเป็นหนึ่งใน 4 ทักษะการทำงานที่ผู้ประกอบการต้องการ

อย่างไรก็ตาม การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการเรียนภาษาอังกฤษในประเทศไทยยังคงเผชิญกับความท้าทายหลายประการ ทั้งในแง่ของโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี ความพร้อมของผู้สอน และความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้เรียน การพัฒนาการเรียนภาษาอังกฤษในยุคดิจิทัลจึงควรให้ความสำคัญกับการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของผู้เรียน เพื่อให้การเรียนภาษาอังกฤษมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับผู้เรียนในบริบทสมัยใหม่มากยิ่งขึ้น ร่วมกับการบูรณาการหลักพุทธธรรมซึ่งเป็นหลักธรรมที่หยั่งรากลึกในจิตวิญญาณทางสังคมชาวไทยมาอย่างยาวนาน โดยการนำหลักอปริหานิยธรรมมาใช้ในการเรียนภาษาอังกฤษจึงอาจเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาการเรียนภาษาที่สอดคล้องกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมไทย โดยหลักธรรมของพระพุทธเจ้านั้น เป็นหลักธรรมที่ไม่ขึ้นอยู่กับเวลา (อกาลิโก) ดำเนินไปในทางสายกลาง (มัชฌิมาปฏิปทา) และเข้าใจโลกตามความเป็นจริง (ปัจจุตัง) วัฒนธรรมหรือความเชื่อใด ๆ โดยเฉพาะ การไม่ยึดติดกับความเห็น (ทิฐิ) หรือตัวตน (อัตตา) ทำให้สามารถปรับใช้และนำไปสู่การแก้ไขปัญหาได้กับบริบทต่างๆอย่างเหมาะสม

4. หลักอปริหานิยธรรมกับการเรียนภาษาอังกฤษ

อปริหานิยธรรม เป็นหลักธรรมในพระพุทธศาสนาที่มุ่งเน้นการสร้างเสริมความเจริญและป้องกันความเสื่อมแก่หมู่คณะหรือสังคม คำว่า อปริหานิยธรรม (อ่านว่า อะ-ปะ-ริ-หา-นิ-ยะ-ธรรม) เป็นคำในภาษาบาลี มาจากคำว่า อ (a) แปลว่า ไม่ ปริหานิ (parihāni) แปลว่า ความเสื่อม และ ธรรม (dhamma) แปลว่า ธรรม, หลักคำสอน เมื่อรวมกันจึงมีความหมายว่า หลักปฏิบัติที่สร้างเสริมความเจริญและไม่นำไปสู่ความเสื่อม มี 7 ประการ

อปริหานิยธรรม เป็นหลักธรรมที่แสดงไว้โดยพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตามพจนานุกรม ฉบับประมวลศัพท์ (ออนไลน์) รวบรวมโดย พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) (ม.ป.ป.) มีความหมายว่า ธรรมไม่เป็นที่ตั้งแห่งความเสื่อม, ธรรมที่ทำให้ไม่เสื่อม เป็นไปเพื่อความเจริญฝ่ายเดียว มี 7 อย่าง ที่ตรัสสำหรับภิกษุ ยกมาแสดงหมวดหนึ่ง ดังนี้

- 1) หมั่นประชุมกันเนื่องนิิตย์
 - 2) เมื่อประชุมก็พร้อมเพรียงกันประชุม เมื่อเลิกประชุมก็พร้อมเพรียงกันเลิก และพร้อมเพรียงช่วยกันทำกิจที่สงฆ์จะต้องทำ
 - 3) ไม่บัญญัติสิ่งที่พระพุทธเจ้าไม่บัญญัติขึ้น ไม่ถอนสิ่งที่พระองค์บัญญัติไว้แล้ว สมาทานศึกษาอยู่ในสิกขาบทตามที่พระองค์ทรงบัญญัติไว้
 - 4) ภิกษุเหล่าใด เป็นผู้ใหญ่เป็นประธานในสงฆ์ เคารพนับถือภิกษุเหล่านั้น เชื่อฟังถ้อยคำของท่าน
 - 5) ไม่ลุอำนาจแก่ความอยากที่เกิดขึ้น
 - 6) ยินดีในเสนาสนะป่า
 - 7) ตั้งใจอยู่ว่า เพื่อนภิกษุสามเณรซึ่งเป็นผู้มีศีล ซึ่งยังไม่มาสู่อาวาส ขอให้มา ที่มาแล้วขอให้อยู่เป็นสุข
- หลักอปริหานิยธรรมมีความสำคัญในการสร้างเสริมความเจริญและไม่นำไปสู่ความเสื่อม โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วม การเคารพซึ่งกันและกัน การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่ตกลงร่วมกัน และการให้ความสำคัญกับคุณค่าและวัฒนธรรมร่วมกัน สอดคล้องกับธรรมชัฏ แมตมิงเหง้า และคณะ (2566) ได้กล่าวถึงหลักอปริหานิยธรรมไว้ว่าเป็นหลักธรรมที่ทำให้เกิดความเจริญงอกงามไม่มีความเสื่อมทั้งส่วนตนและส่วนรวม มุ่งเน้นให้ทุกคนมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมเป็นหลัก ก่อเกิดเป็นความสามัคคีและความเคารพนับถือซึ่งกันและกันอันเป็นสิ่งสำคัญ

อย่างยิ่งในการทำงานร่วมกัน นอกจากนั้นแล้วยังสอนให้รู้จักหลักการทำงานที่ดี มีการเสียสละ การทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างชุมชน องค์กรหรือสถาบันให้มีความเข้มแข็ง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในสังคมทุกภาคส่วน

หลักอภินิหารธรรม เป็นหลักธรรมที่เรียบง่ายแต่ลึกซึ้ง แม้เป็นหลักธรรมที่มีมานานกว่า 2,500 ปี แต่กลับสอดคล้องกับยุคสมัยใหม่ได้อย่างอัศจรรย์ แก่นสำคัญของอภินิหารธรรม คือ การปฏิบัติตนที่นำไปสู่ความเจริญอย่างยั่งยืน โดยวางตนอยู่บนหลักการสำคัญ ทั้งการมีส่วนร่วมผ่านการประชุมอย่างสม่ำเสมอ ความสามัคคี การเคารพกติการ่วมกัน การให้เกียรติผู้อาวุโส การควบคุมความอยาก การปฏิบัติตนอย่างเรียบง่าย และการเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่น หลักการนี้ ไม่ได้พัฒนาเพื่อปัจเจกบุคคลเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการสร้างโครงสร้างทางสังคมที่แข็งแกร่ง โดยมีเป้าหมายร่วมกัน เป็นหลักธรรมที่มีลักษณะเป็นสากลซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับทุกสังคมและทุกองค์กร

5. การบูรณาการหลักอภินิหารธรรมกับการเรียนภาษาอังกฤษในยุคดิจิทัล

การบูรณาการหลักอภินิหารธรรมกับการเรียนภาษาอังกฤษเป็นการนำหลักธรรมในพระพุทธศาสนา มาประยุกต์ใช้ การบูรณาการนี้มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาบุคคล กลุ่มคน สภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาสมรรถนะการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนและเพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะทางภาษา ซึ่งสามารถบูรณาการหลักธรรมได้อย่างหลากหลาย เช่น อิทธิบาท 4 หลักไตรสิกขา หลักอภินิหารธรรม เป็นต้น เช่นเดียวกับ เนลวิฑ์ กิ่งสุวรรณพงษ์ (2568) กล่าวว่า การบูรณาการหลักอิทธิบาท 4 เข้ากับบันได 5 ขั้น เป็นแนวทางการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวม โดยอิทธิบาท 4 ช่วยเสริมสร้างแรงจูงใจและกระบวนการเรียนรู้ในแต่ละขั้นของบันได 5 ขั้น ได้แก่ 1) ฉันทะ (ความพอใจ) ส่งเสริมให้ผู้เรียนรักและสนุกกับการเรียนรู้ในขั้นการตั้งคำถาม 2) วิริยะ (ความเพียร) สนับสนุนให้ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นในการสืบค้น ความรู้ 3) จิตตะ (ความเอาใจใส่) ช่วยให้ผู้เรียนมีสมาธิและตั้งใจในการสรุปองค์ความรู้ และ 4) วิมังสา (ความไตร่ตรอง) ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้เหตุผลในการวิเคราะห์และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ การบูรณาการนี้จะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ คุณธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม เช่นเดียวกับ หลักอภินิหารธรรม เป็นหลักธรรมในพระพุทธศาสนาที่มุ่งเน้นการสร้างเสริมความเจริญและป้องกันความเสื่อม ซึ่งจะนำไปสู่ปฏิบัติสามารถพัฒนาตนและไม่ถอยกลับสู่ความเสื่อม โดยหากได้ประยุกต์ใช้หลักธรรมดังกล่าวในการเรียนพร้อมกับเครื่องมือและเทคโนโลยีในยุคปัจจุบัน ย่อมต้องสามารถพัฒนาการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปรีชา รัตน์ ศรีชัยวงศ์ และศุภกร ฌ พิกุล (2562) กล่าวว่า การศึกษาในยุคปัจจุบันมีวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งออนไลน์และออฟไลน์ ผู้เรียนสามารถเลือกที่จะหาความรู้เพิ่มเติมจากเนื้อหาทางออนไลน์นอกเหนือจากเนื้อหาออฟไลน์ที่ได้จากการเรียนรู้

การบูรณาการหลักอภินิหารธรรมแต่ละข้อกับการเรียนภาษาอังกฤษในยุคดิจิทัลสามารถทำได้ ดังนี้

1. **หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์:** หลักการนี้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยการจัดให้มีการประชุม พบปะและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้สอนและผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ จัดกลุ่มสนทนา (English Club) เพื่อฝึกทักษะการฟังและการพูดตลอดจนทักษะอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง พร้อมๆกัน จากการศึกษาการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ส่งผลดีอย่างยิ่งต่อการเรียนการสอน ภัทร รัตน์ เจริญ และคณะ (2567) กล่าวถึง ผลการใช้รูปแบบการฝึกอบรมแบบผสมผสานร่วมกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า ครูมีผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ก่อนการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรมแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ที่ได้จากการทดสอบหลังการฝึกอบรมมีค่าสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม

จากหลักการข้างต้น การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้จะสนับสนุนการเข้าเรียน การพบปะ การกำหนดเวลาเรียน เวลาสอบ ด้วยแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ที่เป็นระบบสำหรับการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ (LMS – Learning Management System) เช่น Moodle, Chamilo, Google Classroom, Open edX เป็นต้น

2. *พร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม และพร้อมเพรียงกันทำกิจที่พึงทำ*: หลักการนี้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยการสร้างความตระหนักในสำคัญของการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองและของผู้อื่น ฝึกความตรงต่อเวลา เช่น การเข้าเรียน งานมอบหมาย กิจกรรมกลุ่ม การนำเสนอ เรียนรู้การทำงานเป็นทีม และการสอบ เป็นต้น เกรียงไกร เอ็งโอบาสันน์ และเอกรัตน์ ทานาค (2567) ได้สรุปไว้ว่า นอกจากจะให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันและนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนแล้ว นักเรียนยังจะได้มีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติ โดยเป็นบุคคลในท้องถิ่นของนักเรียน การนำชุมชนนักปฏิบัติเข้ามาให้นักเรียนได้ลงไปเรียนรู้และมีส่วนร่วม จะทำให้นักเรียนเผชิญกับสภาพปัญหาจริง ซึ่งมีความซับซ้อนและมีวิธีการแก้ปัญหาที่หลากหลายในหลายงานวิจัยที่ผ่านมาที่มีข้อเสนอแนะในการวิจัยว่าให้นักเรียนได้เผชิญกับปัญหาจริง ไม่ใช่เป็นเพียงการแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่ผู้สอนกำหนดขึ้นมาและมีวิธีการแก้ปัญหาที่ตายตัว การได้ลงมือปฏิบัติการแก้ปัญหาจริงๆยังช่วยให้นักเรียนได้มองเห็นถึงข้อผิดพลาดของตนเอง

จากหลักการข้างต้น สามารถสร้างปฏิสัมพันธ์หรือการทำกิจกรรมโดยพร้อมเพรียงกันตามหลักธรรมนั้นโดยใช้แอปพลิเคชันการสื่อสาร เช่น Zoom Meeting, Microsoft Teams, Google Meet, Jitsi Meet เป็นต้น ในการจัดประชุมหรือพบปะออนไลน์เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และฝึกฝนภาษาอังกฤษ ตลอดจนการใช้สื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook Groups, Line Groups, Discord ได้อีกด้วย

3. *ไม่บัญญัติสิ่งที่ยังไม่ได้บัญญัติ ไม่ล้มล้างสิ่งที่บัญญัติไว้แล้ว ยึดถือปฏิบัติตามหลักการที่วางไว้*: ไม่ใช่ภาษาวิบัติ ไม่แต่งคำแสลงโดยไม่เข้าใจความหมายและศึกษาหลักไวยากรณ์อย่างถูกต้องตามแบบแผนอย่างเห็นคุณค่า Tagliamonte (2016) ได้ชี้ให้เห็นว่า การใช้ภาษาในอินเทอร์เน็ตโดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชน มีการใช้คำย่อและภาษาที่ไม่เป็นทางการ มีความแตกต่างกันในแต่ละบริบทของการสื่อสาร เช่น ข้อความด่วน (IM) และการส่งข้อความ (SMS) แม้ว่าสิ่งเหล่านี้ดูเหมือนจะมีการใช้ภาษาที่ไม่เป็นทางการ แต่ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า เยาวชนยังคงรักษาหลักไวยากรณ์และมีความสามารถในการควบคุมการใช้ภาษาได้อย่างมีสติ การใช้ภาษาไม่ถือว่ามีการเสื่อมถอย แต่เป็นการแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการปรับตัวและนำทางการใช้ภาษาในบริบทที่หลากหลาย

จากหลักการข้างต้น นับว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้ภาษา เช่น มารยาทการสนทนา วัฒนธรรมที่แตกต่าง การเข้าใจไวยากรณ์อย่างถูกต้องตามแบบแผน โดยมีแพลตฟอร์มออนไลน์ที่สนับสนุน ได้แก่ Grammarly, Udemy, Grammar Checker, QuillBot, Oxford, Cambridge Dictionaries เป็นต้น

4. *ภิกษุเหล่าใด เป็นผู้ใหญ่เป็นประธานในสงฆ์ เคารพนับถือภิกษุเหล่านั้น เชื่อฟังถ้อยคำของท่าน*: การเคารพครูผู้สอนหรือเพื่อนที่รับหน้าที่เป็นหัวหน้า มีความอ่อนน้อมถ่อมตน ลดฐานะ เป็นการเปิดใจในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ทั้งจากครูหรือเพื่อนร่วมชั้นที่มีความรู้ ช่วยกันเรียนรู้ซึ่งกันและกัน รับฟังคำแนะนำอย่างตั้งใจ Abdalla และ Moussa (2024) ได้สรุปถึงความเคารพระหว่างกันไว้ว่า ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญ ในทฤษฎีการศึกษาเชิงวิจารณ์ (CRT) เมื่อครูสร้างความไว้วางใจและความเคารพกับ

นักเรียน จะช่วยเพิ่มการมีส่วนร่วมและแรงจูงใจ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาเบื้องต้นดีขึ้น พื้นฐานทางวัฒนธรรมของนักเรียนมีผลต่อประสบการณ์การศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของพวกเขาอย่างมีนัยสำคัญ การตระหนักถึงประเด็นนี้จะช่วยให้ผู้สอนสามารถสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น

จากหลักการข้างต้น ความไว้วางใจและความเคารพจะช่วยเพิ่มการมีส่วนร่วมและแรงจูงใจ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาเบื้องต้นดีขึ้น โดยผู้เรียนสามารถแสดงออกถึงการให้เกียรติผู้สอนทั้งต่อหน้าหรือลับหลัง หากเรียนรู้นบนแพลตฟอร์มออนไลน์ ก็สามารถแสดงออกได้เช่นกัน เช่น การแสดงความขอบคุณและความคิดเห็นอย่างสุภาพ (Comment) การกดถูกใจ (Like) การช่วยแบ่งปันข้อมูลอันมีประโยชน์จากผู้สอน (Share) การแสดงออกให้เกียรติในฐานะเป็นอาจารย์ผู้สอนของตน (Subscribe) เป็นต้น

5. *ไม่ลืมนานจกความอยากที่เกิดขึ้น*: ฝึกลดความอยากเลิกเรียน ลดความขี้เกียจ ฝึกความเพียรในการเรียนภาษาอังกฤษแม้จะยาก เช่น การจดจำศัพท์ การฝึกอ่านบทความ การฝึกฟังพอดแคสต์ การฝึกสนทนา การทำแบบฝึกหัด เป็นต้น การจัดการตนเอง การสร้างแรงจูงใจภายใน การควบคุมสิ่งรบกวน (Fiorella (2020) กล่าวว่า นิสัย มีความสำคัญต่อการสนับสนุน (หรือขัดขวาง) การบรรลุเป้าหมายในระยะยาว รวมถึงผลลัพธ์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้และความเป็นอยู่ที่ดีของนักเรียน การสร้างนิสัยที่ดีสามารถทำให้พฤติกรรมนั้นมีประโยชน์ เช่น การเรียน การออกกำลังกาย การนอนหลับ เป็นต้น

จากหลักการข้างต้น การไม่ลืมนานจกความอยาก การฝึกสมาธิในการเรียน ในปัจจุบันมีแอปพลิเคชันและเครื่องมือดิจิทัล ที่ออกแบบมาเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีวินัยหรือเพิ่มแรงจูงใจ อีกทั้งยังสามารถฝึกความเพียรได้อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะกับการเรียนภาษา เช่น Duolingo, Quizlet, Memrise, Habitica, Streaks เป็นต้น

6. *ยินดีในเสนาสนะ*: หลักการนี้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่เชื่อมโยงกับวัฒนธรรม การเห็นคุณค่าของสถานที่เรียน ไม่ว่าจะเป็นห้องเรียน ห้องสมุดหรือพื้นที่เงียบสงบ การใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับ ธันยรัตน์ สมบูรณ์รัตน์โชค และคณะ (2567) กล่าวว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ทุกด้านส่งผลโดยตรงต่อผลการเรียนของนักศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารและครูผู้สอนควรมีการปรับปรุงและพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนทั้งในปัจจุบันและที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

จากหลักการข้างต้น แอปพลิเคชันและเครื่องมือดิจิทัล ที่ออกแบบมาเพื่อช่วยสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม ได้แก่ Virtual Learning Environments, Khan Academy, Trello, ClickUp, MyStudyLife เป็นต้น

7. *ตั้งในอยู่ว่า เพื่อนภิกษุสามเณรซึ่งเป็นผู้มีศีล ซึ่งยังไม่มาสู่อาวาส ขอให้มา ที่มาแล้วขอให้อยู่เป็นสุข*: หลักการนี้สามารถสร้างเมตตา ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการเรียนภาษา ไม่ดูถูกเพื่อนที่อ่อนกว่า และส่งเสริมสนับสนุนให้เพื่อนไปถึงความสำเร็จ Kart และKart (2021) กล่าวว่า ความเห็นอกเห็นใจ (empathy), การยอมรับความแตกต่าง (acceptance) และการสร้างมิตรภาพที่หลากหลาย นักเรียนที่ไม่มีความพิการสามารถเรียนรู้ทักษะทางสังคม เช่น การช่วยเหลือผู้อื่น การสื่อสารกับผู้ที่มีความต้องการพิเศษ ช่วยลดทัศนคติลบและอคติ (prejudice) ที่อาจมีต่อเพื่อนร่วมชั้นที่มีความพิการ

จากหลักการข้างต้น มีเครื่องมือออนไลน์ในการหาคำตอบหรือพัฒนาตัวเองจากชุมชน (community) รวมถึงการเรียนรู้จากประสบการณ์คนอื่น มีแอปพลิเคชันและแพลตฟอร์มหลายแบบ ได้แก่ Brainly, Quora, Skillshare, Reddit, Otismo

การบูรณาการหลักการบริหารนิยธรรมกับการเรียนอังกฤษจึงเป็นการนำหลักธรรมในพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในพัฒนาตนเองและผู้อื่น การสร้างสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนา

สมรรถนะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยยังคงยึดมั่นในหลักการเรียนการสอนภาษาที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบท รวมถึงการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะทางภาษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านคุณธรรมและสติปัญญา

6. บทสรุป

บทความวิชาการนี้ได้นำเสนอการบูรณาการหลักอุปธาน 7 ประการ ในพระพุทธศาสนากับการเสริมสร้างสมรรถนะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในยุคดิจิทัล โดยมีเป้าหมายเพื่อเสนอกรอบแนวคิดใหม่ในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่สอดคล้องกับบริบทสังคมและวัฒนธรรม บทความได้วิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างหลักอุปธานแต่ละข้อกับหลักการเสริมสร้างสมรรถนะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพ และได้เสนอแนวทางการประยุกต์ใช้หลักอุปธานในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในยุคดิจิทัล การบูรณาการหลักอุปธานกับการเสริมสร้างสมรรถนะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษประกอบด้วยแนวทางสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ภาษาอังกฤษผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ตามหลักอุปธาน ซึ่งเป็นการประยุกต์ใช้หลักการประชุมพร้อมเพรียงกันและการพร้อมเพรียงกันทำกิจที่พึงทำในการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีโอกาสฝึกฝนและใช้ภาษาอังกฤษร่วมกัน โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างพื้นที่การเรียนรู้ออนไลน์
2. การพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่บูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักการและมารยาททางภาษาตามหลักอุปธาน ซึ่งเป็นการประยุกต์ใช้หลักการไม่บัญญัติสิ่งที่ยังไม่ได้บัญญัติ ไม่ล้มล้างสิ่งที่บัญญัติไว้แล้วและยึดถือปฏิบัติตามหลักการที่วางไว้ในการพัฒนาวิธีการและเครื่องมือใหม่ๆ ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลกับหลักการเรียนการสอนภาษาที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน
3. การสร้างพื้นที่ปลอดภัยในการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความเคารพซึ่งกันและกันตามหลักอุปธาน ซึ่งเป็นการประยุกต์ใช้หลักการให้เกียรติซึ่งกันและกัน และการให้การอารักขาคุ้มครอง การเอาใจใส่ต่อผู้สอนและผู้เรียน ในการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนรู้สึกปลอดภัย ได้รับการเคารพ และมีความมั่นใจในการฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างโอกาสและสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัยได้อย่างมั่นใจ
4. การเชื่อมโยงการเรียนรู้ภาษาอังกฤษกับคุณค่าทางวัฒนธรรมตามหลักอุปธาน ซึ่งเป็นการประยุกต์ใช้หลักการเคารพสักการะสถานที่สำคัญและรักษาประเพณีอันดีงามในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่เชื่อมโยงกับวัฒนธรรมและประเพณีไทย โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างสื่อและกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ผสมผสานภาษาอังกฤษกับวัฒนธรรมและประเพณีไทย
5. การสร้างวินัยในตนเองและการจัดการการเรียนรู้ที่ยั่งยืนตามหลักอุปธาน ซึ่งเป็นการพัฒนาวินัยภายในและการจัดการตนเอง การยินดีในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ ดังนั้นผู้เรียนต้องมีการฝึกฝนความเพียร ต่อสู้กับความเกียจคร้าน และควบคุมสิ่งเร้า เช่น เกมหรือความบันเทิงต่างๆ ที่อาจขัดขวางการเรียนรู้ พร้อมทั้งสร้างนิสัยการเรียนรู้ที่ดีผ่านการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ แนวทางเหล่านี้สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่เน้นการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม การส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้ร่วมกันของผู้เรียน การ

ลดความวิตกกังวลและสร้างความมั่นใจในการใช้ภาษา และการเชื่อมโยงการเรียนรู้ภาษากับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของผู้เรียน

7. องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่ที่นำเสนอในบทความนี้คือแนวทางการบูรณาการหลักอปริหานิยธรรมกับการเสริมสร้างสมรรถนะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ผ่านมุมมองปรากฏการณ์ทางสังคมในยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงหลักพุทธศาสนากับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่อย่างเป็นระบบ บทความได้นำเสนอกรอบแนวคิดที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างหลักอปริหานิยธรรมแต่ละข้อกับการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพตลอดจนเครื่องมือต่างๆ ที่สามารถเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสม โดยมุ่งสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ การสร้างพื้นที่ปลอดภัยในการฝึกทักษะภาษาและการเชื่อมโยงการเรียนรู้ภาษาอังกฤษกับคุณค่าทางวัฒนธรรมไทย องค์ความรู้ใหม่นี้ได้นำเสนอแนวทางที่เป็นรูปธรรมในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ตามหลักอปริหานิยธรรม ซึ่งจะช่วยลดความวิตกกังวลและเพิ่มความมั่นใจในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ พร้อมทั้งปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะทางภาษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านคุณธรรมและสติปัญญา

บทความนี้ไม่เพียงมุ่งพัฒนาความสามารถทางภาษา แต่จะนำไปสู่การปรับปรุงการเรียนการสอนจากการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมสู่การเรียนการสอนสมัยใหม่ ซึ่งการใช้หลักอปริหานิยธรรมจะช่วยให้เกิดการสร้างวินัยในตนเองอย่างยั่งยืนและยังส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามแนวคิดการศึกษาในยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นแนวทางที่มีความสอดคล้องกับบริบทปัจจุบันอย่างแท้จริงเป็นกรอบแนวคิดการเรียนรู้แบบองค์รวมในยุคดิจิทัล (Holistic Digital Learning) ที่รวมถึงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและการรักษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นการบูรณาการองค์ความรู้ใหม่เข้ากับองค์ความรู้เดิม

บทความนี้ได้นำเสนอตาราง การบูรณาการหลักอปริหานิยธรรม 7 กับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบเดิม การเรียนรู้ภาษาอังกฤษในยุคดิจิทัล ตลอดจนเครื่องมือหรือโปรแกรมต่างๆ ที่สามารถเลือกนำมาประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสม เป็นองค์ความรู้ใหม่ ดังนี้

อปริหานิยธรรม 7	การเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบเดิม	การเรียนรู้ภาษาอังกฤษในยุคดิจิทัล	เครื่องมือ/โปรแกรม
1. หมั่นประชุมกันเป็นเนืองนิตย์	การเข้าชั้นเรียนตามตารางเรียนที่กำหนด การพบกลุ่มเพื่อนเพื่อทบทวนบทเรียน	การเรียนรู้แบบยืดหยุ่นตรงต่อเวลาและไม่จำกัดสถานที่สามารถเรียนได้ทุกที่ที่มีวินัยในการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ	Moodle, Chamilo, Google Classroom, Open edX, Google Calendar, Duolingo
2. พร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิก	การเรียนรู้ทักษะแยกส่วน, รายวิชาแยกส่วน ไม่พร้อมกัน (แยกการเรียนรู้ Reading, Writing, Listening, Speaking) การเรียนตามหลักสูตรที่มีลำดับชัดเจน	การบูรณาการทักษะทั้ง 4 ด้านพร้อมๆกัน ในกิจกรรมการเรียนรู้เดียวกัน การเรียนรู้แบบโครงงาน (Project-based learning) ที่ต้องใช้ทักษะทุกด้าน	Zoom Meeting, Microsoft Teams, Google Meet, Jitsi Meet, Facebook Groups, Line Groups, Discord

อภิธานิธรรม 7	การเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบเดิม	การเรียนรู้ภาษาอังกฤษในยุคดิจิทัล	เครื่องมือ/โปรแกรม
3. ไม่บัญญัติสิ่งที่ ไม่ได้บัญญัติ ไม่ถอน สิ่งที่บัญญัติไว้แล้ว	การเรียนรู้ไวยากรณ์อย่างเป็น ระบบ การท่องจำ กฎไวยากรณ์ การแปลยืม ประโยคตามโครงสร้าง ประโยค	การเรียนรู้ไวยากรณ์ผ่าน บริบทและการใช้งานจริง การเข้าใจความยืดหยุ่นของ ภาษาในยุคปัจจุบัน แต่ยังไม่ เคารพกฎพื้นฐาน	Grammarly, Udemy, Grammar Checker, QuillBot, Oxford Cambridge Dictionaries
4. เคารพนับถือ ผู้ใหญ่ เชื่อฟังถ้อยคำ ของท่าน	การเรียนรู้กับครูในห้องเรียน ครูเป็นแหล่งความรู้หลัก เรียน ตามหนังสือเรียนมาตรฐาน	การเรียนรู้จากแหล่งข้อมูลที่ หลากหลาย การเลือก ผู้เชี่ยวชาญและต้นแบบที่ เหมาะสม การประเมินความ น่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล	Coursera, Open edX TED Talks Podcasts, การแสดงความ ขอบคุณและความ คิดเห็นอย่างสุภาพ (Comment), การกด ถูกใจ (Like), การช่วย แบ่งปันข้อมูลอันมี ประโยชน์จากผู้สอน (Share), การ แสดงออกให้เกียรติใน ฐานะเป็นอาจารย์ ผู้สอนของตน (Subscribe)
5. ไม่ล่ออำนาจแก่ ความอยากที่เกิดขึ้น	การควบคุมการเรียนรู้ด้วยการ บังคับเข้าชั้นเรียน การสอบ การบ้าน และคะแนน	การจัดการตนเองและสร้าง แรงจูงใจภายใน การควบคุม สิ่งเร้า การมีสมาธิในการ เรียน	Duolingo Quizlet Memrise Habitica, Streaks, StayFocused
6. ยินดีในเสนาสนะ ป่า	สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เป็น ทางการ เช่น ห้องเรียน ห้องสมุด ศูนย์ภาษา	การสร้างสภาพแวดล้อมการ เรียนรู้ดิจิทัลที่เหมาะสมและ มีความสุข การจัดพื้นที่เรียน ออนไลน์และออฟไลน์ที่ สนับสนุนการเรียนรู้	Virtual Learning Environments, Khan Academy, Trello, ClickUp, MyStudyLife
7. ตั้งใจให้ผู้มีศีลที่ยัง ไม่มาขอให้มา ที่มา แล้วขอให้อยู่เป็นสุข	การเรียนรู้แบบแข่งขัน การ เรียนเดี่ยว เน้นผลสัมฤทธิ์ส่วน บุคคล	การสร้างชุมชนการเรียนรู้ ออนไลน์ การแบ่งปันความรู้ และทรัพยากร การเรียนรู้ แบบร่วมมือข้ามวัฒนธรรม และพรมแดน	Brainly, Quora, Skillshare, Reddit, Google Voice Access, Otsimo

การบูรณาการหลักการบริหารนิยธรรม 7 กับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการบูรณาการหลักการบริหารนิยธรรม 7 กับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

จากตารางและภาพข้างต้น จะเห็นการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญจากการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบเดิมสู่การเรียนรู้ในยุคดิจิทัล โดยยังคงมีความสอดคล้องกับหลักการบริหารนิยธรรม 7 ประการ

1. จากการกำหนดเวลาตายตัวสู่ความยืดหยุ่นที่มีวินัย: การเรียนรู้สมัยใหม่จะมีความยืดหยุ่นสูง ปรับให้กับบริบทเฉพาะบุคคลได้แต่ยังคงไว้ซึ่งวินัย ความต่อเนื่อง ความสม่ำเสมอในการเรียน
2. จากการแยกส่วนสู่บูรณาการ: การเรียนแบบเดิมที่แยกทักษะเป็นส่วนๆ ได้เปลี่ยนเป็นการบูรณาการและพัฒนาทักษะไปพร้อมๆ กัน ในทุกๆ ด้าน โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลช่วยให้เกิดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ผสมผสานหลายทักษะ
3. จากการท่องจำสู่การเรียนรู้ผ่านบริบท: แม้จะยังคงเคารพกฎพื้นฐานของภาษา แต่การเรียนในยุคดิจิทัลเน้นการเรียนรู้ไวยากรณ์ผ่านการใช้งานจริงและบริบท มากกว่าการท่องจำกฎแบบแยกส่วน
4. จากแหล่งความรู้ที่จำกัดสู่แหล่งการเรียนรู้แบบไร้ขีดจำกัด: จากเดิมที่ครูและตำราเป็นแหล่งความรู้หลัก ได้เปลี่ยนเป็นโลกดิจิทัลทำให้การเข้าถึงองค์ความรู้ทำได้หลากหลายมากกว่าสมัยก่อน
5. จากการควบคุมภายนอกสู่วินัยตนเอง:จากระบบที่มีการควบคุมภายนอก สู่การพัฒนาวินัยในตนเองบริหารจัดการเวลา ควบคุมความอยากต่างๆ อันจะเป็นเหตุไม่นำไปสู่ความเกียจคร้าน
6. จากพื้นที่การเรียนรู้แบบดั้งเดิมสู่พื้นที่การเรียนรู้มิติใหม่: จากห้องเรียนและห้องสมุดสู่การจัดการพื้นที่การเรียนรู้ทั้งดิจิทัลและกายภาพที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ทั้งในภาพรวมและการเรียนรู้เฉพาะบุคคล
7. จากการเรียนรู้เดี่ยวสู่การสร้างชุมชน: จากการเรียนแบบแข่งขันสู่การสร้างชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์ที่เน้นการแบ่งปันและร่วมมือข้ามวัฒนธรรม การช่วยเหลือกัน ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันไม่แบ่งแยก

การนำหลักการบริหารนิยธรรมมาประยุกต์ใช้ในยุคดิจิทัลช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพ โดยรักษาหลักการที่สำคัญของการเรียนรู้ แต่ปรับเปลี่ยนและประยุกต์วิธีการให้เข้ากับเทคโนโลยีและบริบทสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เครื่องมือดิจิทัลไม่ได้มาแทนที่หรือเปลี่ยนแปลงหลักการสำคัญ แต่เป็นตัวสนับสนุนให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

8. บรรณานุกรม

- เกรียงไกร เอ็งโสภาสนันท์, และเอกรัตน์ ทานาค. (2567). การจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตามสภาพจริงผ่านการมีส่วนร่วมในชุมชนนักปฏิบัติ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการแก้ปัญหาแบบร่วมมือ. วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์, 39(1), 61-79.
- ธรรมธัช แมตมิ่งเหง้า, สมเดช นามเกตุ, และอภิรักษ์ จันทะนี. (2566). การประยุกต์ใช้หลักการบริหารจัดการสถานศึกษา. วารสารมณีเชษฐาราม, 6(1), 65-80.
- ธัญนันท์ สมบูรณ์รัตนโชค, วิสันต์ ลมไธสง, และชัยณรงค์ ชัยจินดา. (2567). ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อผลการเรียนรู้ของนักศึกษารายวิชา BUS331 การเป็นผู้ประกอบการ. วารสารสหศาสตร์ศรีปทุม ชลบุรี (Online), 10(3), 62-75.
- เนลวัฒน์ กิ่งสุวรรณพงษ์. (2568). การบูรณาการหลักอิทธิบาท 4 ในการพัฒนาผู้เรียนด้วยบันได 5 ขั้น สำหรับโรงเรียนมาตรฐานสากล. วารสารบรรณการศึกษาศาสตร์และมนุษยสังคมศาสตร์, 6(1), 307-320.
- ปรียารัตน์ ศรีชัยวงศ์, และศุภกร ณ พิกุล. (2562). การศึกษาวัฒนธรรมการเรียนรู้ด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย: กรณีศึกษาเปรียบเทียบเชิงพหุบูรณาการในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน. วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์, 15(เพิ่มเติม), 184-190.
- พจนานุกรมฉบับประมวลศัพท์ รวบรวมโดย พระพรหมคุณาภรณ์ ออนไลน์. (ม.ป.ป.). คำว่า "อุปทานิยธรรม". ใน พจนานุกรมฉบับประมวลศัพท์. สืบค้นเมื่อ 19 เมษายน 2568, จาก <https://www.tripitaka91.com/>.
- พรชนนี ภูมิไชย. (2564). หลักสูตรฐานสมรรถนะกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ 21. วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์, 16(2), 1-14.
- ภรภัทร รัตนเจริญ, กอบสุข คงมนัส, และอรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง. (2567). การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมแบบผสมผสานร่วมกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับครูภาษาอังกฤษในโรงเรียนเอกชน. วารสารศึกษาศาสตร์และนวัตกรรม, 26(1), 291-302.
- มยุรี สวัสดิ์เมือง, ขวัญฤทัย บุญยะเสนา, สุจิรา ไชยกุลสินธุ์, สุวิณา รุ่งโรจน์รัตนกร, Peter Ajonghakoh Foabeh, และสุนทรา เพื่องฟู. (2567). การเรียนการสอนภาษาอังกฤษแบบบูรณาการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลและการฝึกปฏิบัติจริงสำหรับนักศึกษาสายวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์. วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มทร.สุวรรณภูมิ, 8(3), 16-31.
- มานะชัย อินทร์แก้ว. (2563). คำถามธรรมดาที่ยังคงไร้คำตอบว่าทำไมเด็กไทยยังขาดทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต, 15(1), 1-11.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สุปราณี สาระรัตน์. (2564). การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 สู่การเรียนรู้เชิงรุกในการเรียนภาษาอังกฤษ. วารสารปัญญา, 28(2), 95-110.
- Abdalla, H., & Moussa, A. (2024). Culturally responsive teaching: Navigating models and implementing effective strategies. Acta Pedagogica Asiana, 3(2), 91-100.
- EF Education First. (2025). EF EPI 2025 - Thailand. Retrieved August 15, 2025, from <https://www.ef.co.th/eipi/regions/asia/thailand/>.

- Fiorella, L. (2020). The Science of Habit and Its Implications for Student Learning and Well-Being. *Educational Psychology Review*, 32(3), 603-625.
- Kart, A., & Kart, M. (2021). Academic and Social Effects of Inclusion on Students without Disabilities: A Review of Literature. *Education Sciences*, 11(1), 1-13.
- Oxford, R. L. (2016). *Teaching and researching language learning strategies: Self-regulation in context* (2nd ed.). New York, NY: Routledge.
- Stockwell, G. (2022). *Mobile Assisted Language Learning: Concepts, Contexts and Challenges*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Tagliamonte, S. A. (2016). So sick or so cool? The language of youth on the internet. *Language in Society*, 45(1), 1-32.